

СИРОМ'ЯТНИКОВА О.В., ст.викл. каф. ЕАтаО, НТУ «ХПІ»

ЧЕРЕВИК С.М., студент, каф ЕАтаО, НТУ «ХПІ»

ПРОБЛЕМИ ТА ОСОБЛИВОСТІ АУДИТУ НА МАЛОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

В сучасних умовах економіки України одним із головних завдань є розвиток малого бізнесу, який в світовому господарстві виступає найбільш масовою, гнучкою та динамічною формою ділового життя, що швидко адаптується в умовах мінливого зовнішнього середовища.

Темпи розвитку малого бізнесу в Україні суттєво відстають від провідних країн, де розвиток малого та середнього бізнесу стимулюють та підтримують, що сприяє їх інноваційному розвитку, покращує якість та конкурентоспроможність продукції, підвищує соціальні стандарти життя населення, що є підґрунтям економічного зростання. Так, в економічно розвинених країнах внесок малого бізнесу в обсяги виробництва становить більше 50% ВВП, а кількість зайнятих працівників в цій сфері досягає 75% від загальної кількості зайнятого населення, в той час як в Україні лише 10-15 % ВВП, при тому, що в 98% всіх суб'єктів господарювання України – це малий та середній бізнес [1].

Малі підприємства не являються суб'єктами обов'язкового аудиту, проте, у ході їх фінансово-господарської діяльності, деякі питання можна вирішити залучивши незалежних аудиторів, які повинні акцентувати свою увагу на особливості, які притаманні методиці аудиту малих підприємств.

Зважаючи на ту вагому роль, що відіграють суб'єкти малого бізнесу в національній економіці, постає необхідність ефективного використання міжнародних стандартів аудиту (МСА), з урахуванням особливостей функціонування малих підприємств. бо проблеми і особливості їх аудиту є недостатньо дослідженими у наукових виданнях та не регламентується жодним стандартом.

Найбільш суттєві особливості застосування МСА до малих підприємств стосуються області регулювання аудиторської діяльності такими як – 210, 250, 260, 320, 520, 530, 550. Решта МСА застосовується без коригувань і врахування особливостей суб'єктів малого підприємництва [2].

Так, згідно МСА 320 «Суттєвість при плануванні та проведенні аудиту» аудитор повинен оцінювати рівень суттєвості як з якісної, так і з кількісної точки зору. При проведенні аудиту фінансової звітності суб'єктів малого бізнесу актуальним є питання суттєвості, оскільки вони, найчастіше, мають незначні показники обсягу виробництва та скорочені форми звітності. Для зменшення аудиторського ризику та запобігання викривлення даних при перевірці необхідно

проводити суцільну перевірку, враховуючи всі показники [4].

Згідно з МСА 530 «Аудиторська вибірка» мають місце різні методи вибірки статей обліку для перевірки: відбір всіх об'єктів обліку; відбір конкретних об'єктів обліку; аудиторська вибірка. Розробляючи аудиторську вибірку, потрібно врахувати мету, якої потрібно досягти, та поєднання аудиторських процедур, що сприятиме досягненню означеної мети.

Враховуючи незначний обсяг генеральної сукупності даних суб'єктів малого підприємництва, доцільно перевіряти 100 % елементів генеральної сукупності або 100 % елементів певної частини генеральної сукупності. При цьому аналітичні процедури потрібно застосовувати до залишку сукупності у випадку його істотності [3].

Таким чином, використання МСА в процесі здійснення аудиторської перевірки суб'єктів малого підприємництва забезпечить отримання об'єктивних результатів, що відображатимуть стан підприємства з усіх боків та будуть втілені у висновку аудитора.

Список літератури: 1 Рібун Л. В. Зарубіжний досвід розвитку малого бізнесу / Л. В. Рібун, Г. А. Лех, І. М. Васькович // Науковий вісник НЛТУ України. - 2016. - Вип. 26.2. - С. 230-235. 2. Царенко О. В. Умови забезпечення керованого впливу міжнародних стандартів аудиту на ефективність діяльності малого бізнесу в регіонах України / О. В. Царенко, Н. В. Кармазіна // Науковий вісник Полісся. 2016. № 2. С. 103-107.. 3. Аудит (Основи державного, незалежного професійного та внутрішнього аудиту) : підручник / за ред. проф. Немченко В. В. Редько О. Ю. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 540 с.